

SANAYİ DÜNYASI İÇİN GİDİŞATA DAİR NOTLAR

TRENDS UPDATE

11.08.2025(Periyodik Yayın Değildir)

İstenseydi gizlenmesi mümkün iken; Cumhurbaşkanı Nureddin Nebati ile Dolmabahçe’de görüşmesinin duyurulması “**ekonominin patronu değişiyor mu?**” dedikodularına yol açtı. Hatırlanacağı üzere 19 Temmuzda Özgür Özel “Mehmet Şimşek affını istedi” iddiasında bulunmuş idi. Olası değişikliğin finansal piyasalarda dalgalanma yaratacağı aşikar.

Normalde bu bültende kamu ekonomisini konu yapmıyoruz. Ancak bu kez aşağıdaki konu bizi de ilgilendiriyor. Diyelim ki bir komşunuz var ve her ay ödemesi gereken borcun 4 katı kadar borçlanıyor. Sürdürülebilir mi? Sürdürülemez. Bu iş bir gün patlayacak mı? Evet patlayacak. Ne zaman? Bilmiyoruz.

Alaattin Aktaş (NBE): **Hazine bu yıl yedi ayda ödediği anaparadan tam 4 kat ve 1,6 trilyon lira daha fazla borç aldı.** Tutarın büyüklüğüne bakın, yedi ayda ödenenden

1,6 trilyon daha fazla borç alınmış! Vade dolduğunda bu borç ödenecek, bu borcun faiz yükü de bütçeye binecek. Tam bir kısır döngü...

İstatistikler ile hayatın ayrı yönlerde gidişi devam ediyor:

Türk Traktör Temmuz Ayı Verilerine göre yıllık bazda; satış adetleri % -66,92, yurtdışı satış adetleri +%3,53 ve üretim adetleri % -25,98 değişti. Otomotiv Distribütörleri ve Mobilite Derneği (ODMD): Traktör üretimi % -26 azaldı.

TÜİK'e göre Haziran ayında sanayi üretimi % 8.3 arttı:

Taşıt Yan Sanayicileri Derneği'nin (TAYSAD): yüksek iş gücü maliyetleri, yüksek faiz ve döviz kuru karşısında işler artık yürümüyor.

Otomotiv Distribütörleri ve Mobilite Derneği (ODMD): Yılın ilk 7 aylık döneminde ise toplam otomotiv üretimi bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 1 arttı, Otomobil üretimi ise yüzde 3,8 azaldı.

Bu bülten sanayiciye dönük hazırlandığından normalde bireysel tasarruf araçlarına da fazlaca yer vermiyoruz. Buna karşın bültende “altın”da önce bir miktar düşüş dönemi geçireceğimiz ancak daha sonra çok daha büyük bir artış dönemine gireceğimize dönük öngörülerimizi paylaşmış idik.

Şimdilik öngörüler çerçevesinde gidiyor. Bir düşüş dönemi yaşandı ancak; Merkez Bankaları alımlara devam ettiği gibi, Trump İsviçre'den gelen altınlara da vergi koyacağını açıklayınca altında tekrar artış başladı.

Türkiye’de bazı şirketlerin Suriye’de üretim yapmaya hazırlandıkları konuşuluyor.

Selcan Hacaoğlu (Bloomberg): Türkiye, Suriye’de sanayi bölgeleri kuracak. Bu amaçla Türkiye-Suriye Ortak Ekonomi ve Ticaret Komitesi kuruldu.

Suriye Ekonomi ve Sanayi Bakanı Nidal el-Şaar: Türkiye'nin Suriye'de fabrikalar kurmasını ve endüstriyel ürünleri Suriye üzerinden dağıtmasını umuyoruz.

Bugünkü konkordatolar:

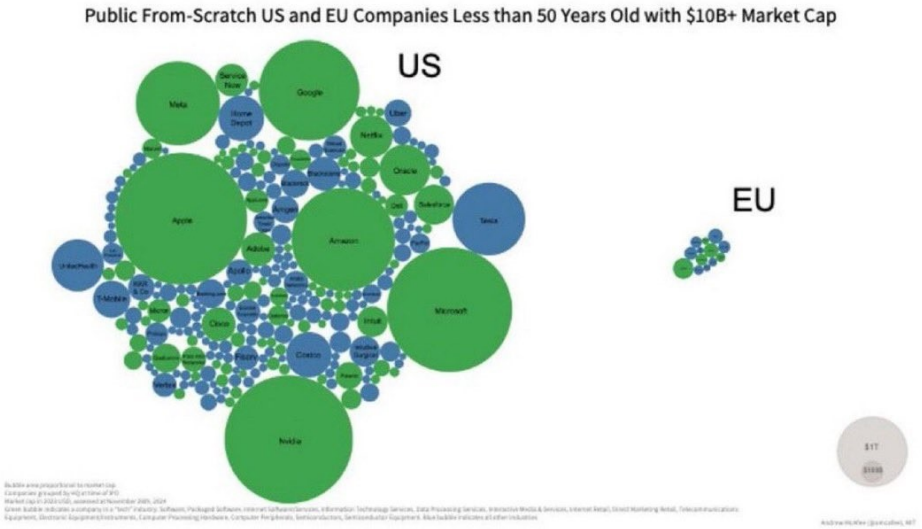
- 300 çalışanı bulunan ve TSK envanterine giren Armsan RS-S1'in üreticisi Armsan Silah, konkordato ilan etti.
- TSK için yerli ve milli bomba atar ile keskin nişancı tüfeği geliştiren, Türkiye’nin ilk çifte tüfeğini, ilk süperpozisini ve ilk yarı otomatik av tüfeğini üreten; üretiminin %90’ını 75 ülkeye ihraç eden ve yıllık 150 bin adet kapasiteye sahip Ata Arms, konkordato ilan etti

DTÖ, küresel ticaret büyüme öngörüsünü 2025 için %0,9'a yükseltti. Ancak 2026'da ABD'nin yüksek gümrük vergilerinin ticareti yavaşlatması bekleniyor; 2026 büyüme tahmini ise %2,5'ten %1,8'e indirildi.

Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü'nün (FAO) Gıda Fiyat Endeksi geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 7,6 yükselmiş olsa da Mart 2022'deki rekor seviyesinin hâlâ yüzde 18,8 altında bulunuyor. Özetle uluslararası gıda fiyatları son dönemde artsa da 2022'den daha düşük durumda. Son dönemde et ve bitkisel yağ fiyatlarındaki güçlü yükselişler varken; tahıl, süt ürünleri ve şeker fiyatlarında ise düşüş yaşandı.

Michael A. Arouet: ABD, inovasyonu ve serbest piyasa girişimciliğiyle hızla ilerlerken, bürokrasisi, düzenlemeleri ve sol zihniyetiyle Avrupa, geçen yüzyılın endüstrilerine takılıp kalmış durumda. Açık hava müzesi olma yolunda.

Sıfırdan kurulmuş, 50 yaşından küçük, 10 milyar doların üzerinde piyasa değerine sahip, ABD ve AB şirketleri sayısında Avrupa çok küçük kalmış durumda:

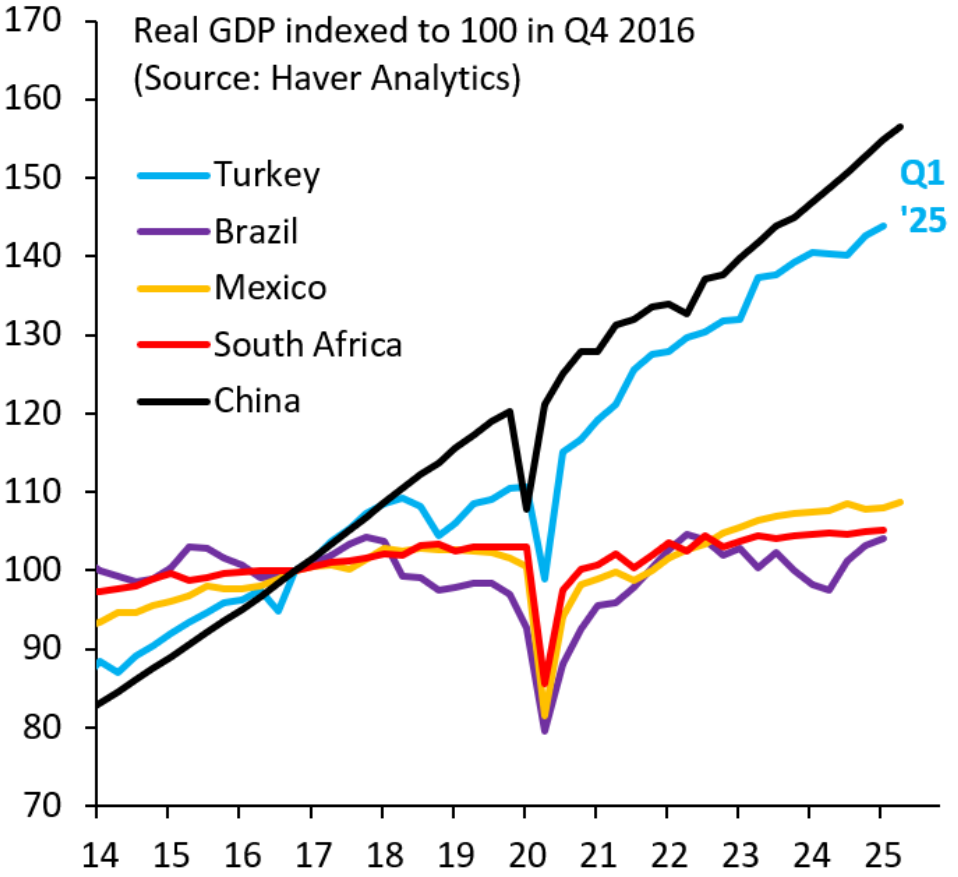
Çin, kapitalist ilkeleri uygulayarak sosyalist yoksulluktan kurtuldu ve benzeri görülmemiş bir büyüme yaşadı. Şimdi ise ekonomik yükselişi besleyen özel girişimcilik tamamen durdu ve Çin, devlet ekonomisine geri döndü. Tarihteki tüm devlet ekonomileri kötü bir şekilde başarısız oldu.

(Yorumumuz: Yazar Çin’de yeni şirket kuruluşlarının azaldığını, Çin’in devlet ekonomisine dönme eğiliminde olduğunu ancak tarih boyunca tüm devlet ekonomilerinin başarısız olduğu söylüyor)

Robin Brooks: Türkiye'nin birkaç yılda bir döviz krizi yaşamasının sebebi, Türkiye'de doğası gereği bir sorun olması değil. Erdoğan'ın Türkiye'yi (mavi çizgi) Çin tarzı oranlarda büyötmeye çalışması. Bu, Türkiye'nin birkaç yılda bir büyük devalüasyonlar yapmadan sürdürebileceği bir şey değil...

(Yorumumuz: Olası devalüasyona hazır mısınız?)

Marc T. Hamilton, Deborah G. Hamilton, Theodore W. Zdenic: Otururken ayak uçlarında yükselip alçalmak yoluyla baldır kaslarını güçlendirerek kan şekerinizin %52 daha az yükselmesini ve insülin direncinizin %60 iyileşmesini sağlayabilirsiniz. Çünkü bu kas ana yakıt kaynağı olarak doğrudan kandaki şekeri ve yağları kullanır.